

Toekomstbestendige huisvesting dak- en thuisloze mensen

23 november
2023

Programma

- Welkom
- Stand van zaken bestuursopdracht
- Onderzoek Telling aantal dakloze mensen Achterhoek
- In gesprek met ..
- Vervolg

Aanleiding bestuursopdracht

- Lange aanloop
- Overlast
- Knelpunten locaties
- Veranderende groep
- Uitstroom loopt vast
- Ruimtelijke regels

Landelijke ontwikkelingen

BESCHIKBAAR
**NATIONALE
WOON- EN
BOUWAGENDA**
BETAALBAAR

GROEPEN
**PROGRAMMA
EEN THUIS
VOOR IEDEREEN**
URGENTIE

Nationaal Actieplan
Dakloosheid:
Eerst een Thuis

1. Ambitie: in 2030 heeft iedereen een thuis

Conference
Combating Homelessness
- A priority of our Social Europe.
Launching the European Platform
Lisbon, 21st of June

**Lisbon Declaration on the
European Platform on
Combating Homelessness**

MINISTERIE
BZK

MINISTERIE
VWS

MINISTERIE
SZW

EEN THUIS VOOR IEDEREEN

VOLDOENDE BETAALBARE WONINGEN VOOR ALLE AANDACHTSGROEPEN, MET EEN EVENWICHTIGE VERDELING OVER DE GEMEENTEN EN MET DE JUISTE ZORG, ONDERSTEUNING EN BEGELEIDING

BOUW VAN IN TOTAAL
900.000
WONINGEN T/M 2030

MEER BALANS:
30% SOCIALE
HUUR-
WONINGEN

WOONZORGVISIE
VOOR ALLE
**AANDACHTS-
GROEPEN:**

- DAK- EN THUISLOOS
- UITSTROOM INTRA-MURALE INSTELLING
- STATUSHOUDERS
- DIVERSE GROEPEN: SOCIALE & MEDISCHE URGENTIE

4 ACTIELIJNEN

1. VOLDOENDE WOONRUIMTE
2. EVENWICHTIGE VERDELING OVER ALLE GEMEENTEN
3. COMBINEREN WONEN, ZORG, WELZIJN EN WERK
4. PREVENTIE

OVERAL VOORRANG
HUISVESTING MEEST
KWETSBAAR MENSEN

NATIONAAL ACTIEPLAN DAKLOOSHEID: EERST EEN THUIS

AMBITIE
IN 2030 HEEFT IEDEREEN EEN THUIS

ACTIELIJNEN

3. WONEN EERST

REGIE OP
ALLE LEEFGEBIEDEN

4. VERSTERKEN
VAN DE
UITVOERINGSPRAKTIJK

MENSELIJKE MAAT
CENTRAAL

6. SPECIALE AANDACHT VOOR
BIJZONDERE DOELGROEPEN

2. VOORKOMEN DAKLOOSHEID IS ALTYD BETER

OP LOKAAL EN
NATIONAAL NIVEAU

5. ERVARINGSKENNIS
MEENEMEN IN DE HELE
BELEIDSCYCLUS

PLAN VAN AANPAK DAKLOZE EU-BURGERS

- MENSEN PERSPECTIEF BIJEN
- MENSELIJK LEED VERMINDEREN
- OVERLAST OP STRAAT VERMINDEREN
- VERSNELDE TERUGKEER NAAR LAND VAN HERKOMST MOGELIJK MAKEN

AANPAK GELDZORGEN ARMOEDE EN SCHULDEN

MINIMUMLOON ↑ ZORG ↑

VERSTERKEN
BESTAANSZEKERHEID

SNELLER PERSPECTIEF OP EEN
FINANCIËEL ZORGELOZE TOEKOMST

IEDEREEN DOET MEE
EN KOMT VOORUIT

PREVENTIE VAN GELDZORGEN

EEN OVERHEID DIE
WERKT VOOR MENSEN

2025

AANTAL KINDEREN DAT
IN ARMOEDE OPGROEIT
IS GEHALVEERD

2030

AANTAL MENSEN DAT
IN ARMOEDE LEEFT IS
GEHALVEERD

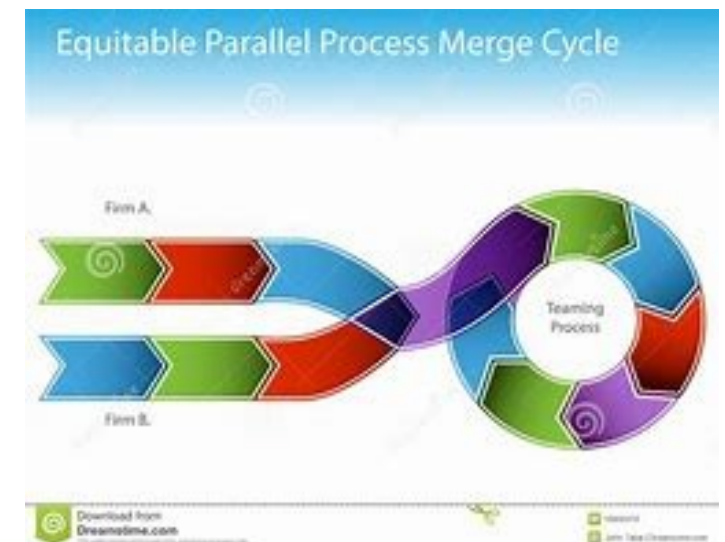

AANTAL MENSEN MET
PROBLEMATISCHE
SCHULDEN GEHALVEERD

Regionale en lokale context

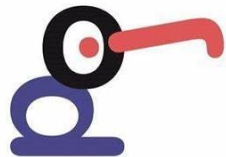
- Op te stellen Woonzorgvisie (2024)
- Regionale Woonzorgvisie (2024)
- Doetinchem 2036 (centrum, spoorzone, wonen)
- Woonvisie (april 2023) - en te maken ontwikkelstrategie
  1. Groeien in kwaliteit.
  2. Kwalitatief goed wonen.
  3. Een passende woning voor iedereen.
  4. Wonen als onderdeel van integrale gebiedsopgaven.
- Beleidskader sociaal domein (in wording)
- Omgevingsvisie en Omgevingswet
- Prestatieafspraken woningbouwcorporatie
- ...

Betrokkenen

- Collega's maatschappij, ruimte, strategie, wijkregie, communicatie, participatie, veiligheid.
- Raadsmarkt (11 mei) en werkgroep gemeenteraad n.a.v. bezoek SJOD (8 juni).
- Regiogemeenten in de Achterhoek.
- Vertegenwoordiging clientgroep Sociale raad

IRISZORG
Grip op je leven

**jongeren
opvang
doetinchem**

GGNet

stadskamer

Bestuursopdracht

Doel: toekomstbestendige en passende huisvesting voor dak- en thuislozen in de gemeente Doetinchem, passend bij de regionale taak als centrumgemeente, zodat deze doelgroep een betere kans heeft op herstel en uitstroom.

1. (aantal)Plekken passend bij de vraag, op de best passende locatie (in Doetinchem en in de regio) om voor langere termijn passende zorg en huisvesting te kunnen realiseren voor dak- en thuislozen.
2. Verminderen van de ervaren overlast.
3. Een integrale aanpak en gedeelde verantwoordelijkheid vanuit de domeinen Maatschappij, Ruimte en Veiligheid.
4. In samenspraak met betrokken organisaties, de doelgroep, experts, en regiogemeenten.

Aanpak

Stap 1 Feitelijke situatie

- Aantallen - (knelpunten) huisvesting – overlast - doelgroep

Stap 2 Verdiepen

- Feedback aanpak andere gemeenten, experts

Stap 3 Gewenst aantal plekken, locaties en spreiding

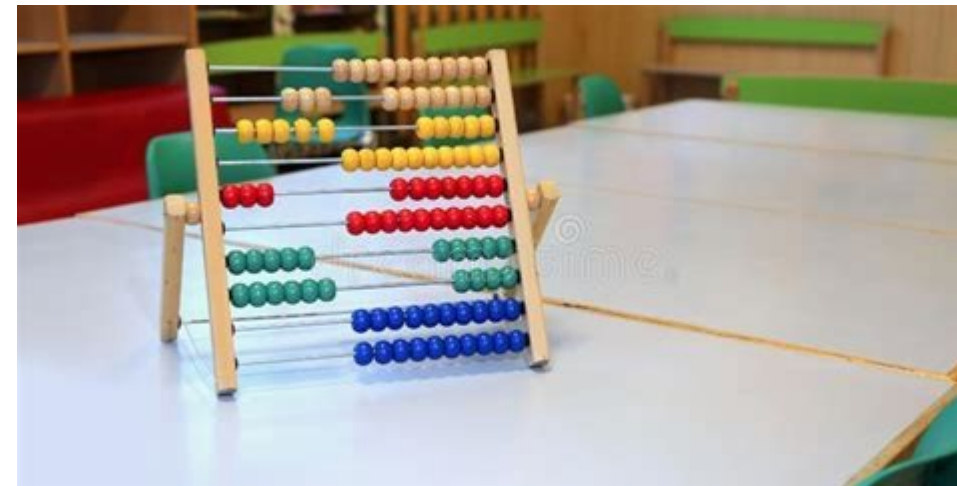
Stap 4 Scenario's

Stap 5 Keuze en besluitvorming (2024)

Aantallen

- Altijd discussie, nooit 100% zekerheid.
- Aansluiten bij methode ETHOS light (European Typology of Homelessness and Housing Exclusion)
- Subdoelgroepen
  1. In openbare ruimte
  2. In noodopvang (nachtopvang)
  3. In opvang of tijdelijk verblijf (crisisopvang)
  4. Instelling-verlater zonder woonoplossing
  5. In niet-conventionele ruimte
  6. Bij familie/vrienden/kennissen
  7. In woning en dreigende uithuiszetting

Regio Achterhoek

gemeente [gD] Doetinchem

De Achterhoek telt mee!

MEER INFO?

Klik dan op [deze link!](#)

Onderzoek
aantal dak- en
thuislozen
in de regio
Achterhoek

Maandag 30 oktober t/m
vrijdag 3 november

WIE?

Iedereen die verblijft..
.. in de openbare ruimte
.. in de noodopvang
.. In een opvang-
voorziening
.. In een instelling
.. In een niet-
conventionele ruimte
.. Bij familie, vrienden of
kennissen
.. In een woning met
dreigende uithuiszetting

WAAROM?

De telling geeft ons
zicht op het aantal dak-
en thuisloze personen
in de Achterhoek.

Dankzij deze gegevens
kunnen we onze
inwoners in de
toekomst beter helpen.

DOE MEE!

Ben of ken jij dak- of
thuisloze personen?
Neem contact op met
je begeleider of
organisatie.
De telling is anoniem
Wil je niet opgenomen
worden in de telling?
Laat het dan ook zeker
weten aan je begeleider
of organisatie.

Onderzoek

BUREAU **nhm**
ONDERZOEKT | ADVISEERT | BEWEEGT

Maatschappelijke opvang in de Achterhoek

- Nachtopvang (16 plekken), dagopvang (bij 'winterprotocol' 8 tijdelijke slaapplekken), toeleiding en bemoeizorgteams in Oost en West Achterhoek
- Jongerenopvang (8 plekken)
- Crisisopvang in woningen in de wijk – alle gemeenten zoeken naar lokale mogelijkheden
- Wrap around woning
- Housing first – 10 mensen geplaatst in gemeenten
- Uitstroom uit maatschappelijke opvang in gemeenten
- Inloopvoorziening in Doetinchem en Winterswijk

Knelpunten huisvesting

- Veranderde inzichten: eerst een thuis
- Veranderende doelgroep
- Uitstroom loopt vast
- Nachtopvang: kleine slaapzalen zonder daglicht / frisse lucht met stapelbedden. Niet bevorderlijk voor herstel veiligheid.
- Nachtopvang overvol, 3x verlenging 'winterprotocol'
- Overlast inloop Stadskamer, gebrek aan eigen buiten
- Dagopvang (bij Laborijn) wordt gesloopt

Oud paradigma dakloosheid

Nieuw paradigma dakloosheid

Huisvesting in andere gemeenten in het land

- 8 vergelijkbare centrumgemeenten bekeken
- Dag- en/of nachtopvang altijd in centrumgemeente
- Dag- en nachtopvang beiden op dezelfde locatie
- Soms een tweede opvang in de regio in grotere kern
- Opvang in of aan de rand van het centrum/station
- Opvanglocaties hebben tussen de 15 en 30 plekken
- Crisisopvang verspreid over centrumgemeente en regiogemeenten, in woonwijken, in normale woningen

Huisvesting in andere gemeenten in het land

- Jongerenopvang staat los van de (volwassen) dag- en/of nachtopvang
- Aantal plekken van de jongerenopvang is vaak de helft van de plekken van de volwassenopvang
- 'Containerwoningen' o.i.d. voor kleine doelgroep
- Aan de rand van de stad of industrieterrein: ver verwijderd van centrum en woonwijken

Dak- en thuisloze mensen - literatuur

- Het stereotype alleenstaande man, middelbare leeftijd, psychische en/of verslaving, op een bankje in het park, is achterhaald.
- Steeds vaker om andere redenen dakloos. Denk aan baanverlies of scheiding.
- Dakloosheid ontstaat vaak door achterliggende problemen en na een samenloop van omstandigheden.
  - Bestaanszekerheid (negatieve spiraal)
  - Zelfredzaamheid
- Katalysatoren zijn verlies van inkomen, (financiële) crises en ontbreken van betaalbare huisvesting.

Overlast door dak- en thuisloze mensen

- Input van politie, handhaving/toezicht, wijkbeheer, regiogemeenten
- Geluid, afval, buiten slapen, alcohol, roken, hangen
- Gevoel van onveiligheid
- In en rond het centrum
- Schatting professionals:
  - 10-15 dak- en thuisloze mensen veroorzaken overlast
  - Minimaal 5x per jaar grotere incidenten
- Aanspreken mensen, inschakelen organisaties en politie

Diverse groep – verschillende oplossingen

- Groepen 1, 2 en 3: lage zelfredzaamheid, psychische en/of verslavingsproblematiek. (tot rust komen-eigen plek–veel begeleiding)
- Groepen 4, 5 en 6: grotendeels zelfredzaam (eigen woonplek, deels meer hulp nodig)
- Groep 7: 'moeilijke en kwetsbare huurders' niet zelfredzaam, overlastgevend, 'paradijsvogels'. (onconventionele woning)

ETHOS Light typologie

	Operationele categorie	Definitie/leefsituatie
	1 In openbare ruimte	Leven in de publieke ruimte
	2 In noodopvang	Laagdrempelige en kortdurende opvang
	3 In opvang voor thuislozen	Opvangcentra en tijdelijke huisvesting
	4 Instellingverlaters	Langer moeten verblijven in zorg; Instelling verlaten zonder woonoplossing
Verborgene dak- en thuisloosheid	5 In niet-conventionele ruimte	Wonen in caravan, hut, garage, kraakpand. door gebrek aan huisvesting
	6 Bij familie/vrienden	Inwonen door gebrek aan huisvesting
	7 Dreigende uithuiszetting	Uithuiszetting dreigt

In gesprek

- Wie ben je en waar verblijf je op dit moment?
- Hoe het is gekomen dat je dak- of thuisloos bent geworden?
- Wat heb je nodig om weer verder te kunnen?
- Is er nog iets wat je ons wil meegeven over wat je belangrijk vindt?

Vervolg

- Resultaten onderzoek Telling aantal dak- en thuisloze mensen in de Achterhoek
- Verdiepen en vertalen naar lokale en regionale situatie
- Gewenst aantal plekken, locaties en spreiding
- Scenario's
- Keuze en besluitvorming (2024)

